

MVE045 - Matematisk Analys

Max ”Krysset” Hagman

August 29, 2022

Contents

1	Mängder och delmängder	3
2	Intervall	5
3	Komplexa tal	7
4	Övningar	8

Introduktion

föreläsningar

Tre föreläsningar per vecka. På plats och ingen inspelning.

Boken är Calculus av Adams. Upplaga 9 och 8 funkar också utav boken. Kommer hålla sig 90-95% av boken.

Inga föreläsningsanteckningar. Endast ifall inte allt material hinner täckas under föreläsningen.

Räkneövningar

Två räkneövningar per vecka.

Det förväntas att man är aktiv på räkneövningar, annars är man inte välkommen. Man ska inte sitta och vänta på lösningen och förväntas försöka lösa den.

Tenta

Den 26 okt kl14:00 (antagligen), 8 uppgifter max 50p. En av tentants frågor kommer vara att man ska bevisa en sats som har gått igenom under föreläsningarna. Kursen har varit för lätt och dåligt formad. Så tentan kommer inte vara typad. Finns tentor från en systerkurs på data som man kommer kunna träna på.

Dugga

Det kommer tre frivilliga duggor under kursen. Klarar man alla frågorna på duggan får man ett extra poäng. Man kan göra om duggorna flera gånger och får såklart använda boken. Man får INTE sammarbeta på duggan eller hjälpa varandra. Blir man tagen kan man skickas till disciplinnämnden. Allt fusk kommer skickas till disciplinnämnden.

Kommer mer info om duggorna sen.

Chapter 1

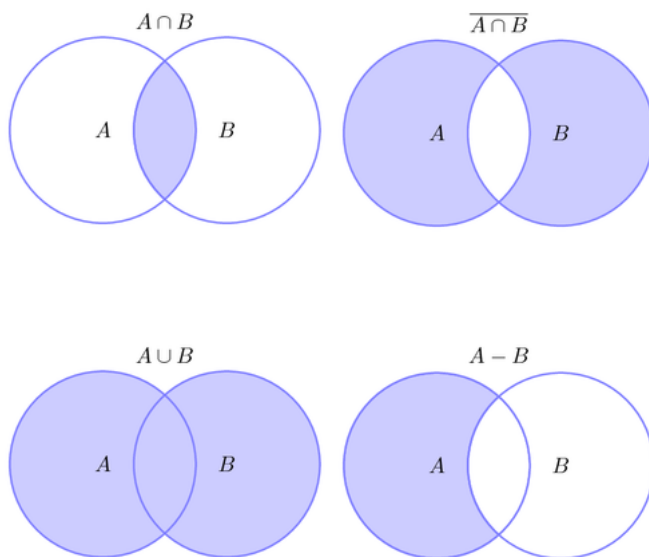
Mängder och delmängder

Mängder och delmängder är ett fundamentallt område inom matematik, alltså är det väldigt viktigt att kunna detta!

En mängd är en samling väldefinierade objekt. Dessa objekt brukar kallas för element.

En mängd A bestående av elementen a_1, a_2, \dots, a_n skrivs som $A = [a_1, a_2, \dots, a_n]$. Om A och B är två olika mängder så betecknar $A \cup B$ alla element som tillhör A eller B . $A \cap B$ alla element som tillhör A och B . Konstruktionen $A \cup B$ kallas för unionen av A och B och $A \cap B$ kallas för snittet.

Ett vanligt sätt att visualisera mängder är att genom så kallade venndiagram:

Ett par saker till

- $\emptyset = \{\}$, den tomma mängden
- A^c alla element som inte finns i A (kallas komplementet)

Talmängder: Mängder vars element är tal

Några viktiga talmängder som är grundläggande i matematik är:

- $\mathbb{N} = \{0, 1, 2, 3, \dots\}$ de naturliga talen
- $\mathbb{Z} = \{\dots, -2, -1, 0, 1, 2, \dots\}$ heltalen
- $\mathbb{Q} = \{\text{Alla talen på formen } \frac{p}{q}\}, \text{ där } p, q \in \mathbb{Z}, q \neq 0$
- $\mathbb{R} = \{\text{Alla decimaltal}\}$ de reella talen
- $\mathbb{C} = \{\text{alla tal } a + ib\}, \text{ de } \underline{\text{komplexa talen}}$

Inom matematisk analys är mängderna \mathbb{R} och \mathbb{C} speciellt i fokus.

Chapter 2

Intervall

Ett intervall är en delmängd av \mathbb{R} som innehåller minst två tal och alla tal mellan två av sina element.

Mer konkret:

Öppet intervall, dvs $\{x \in \mathbb{R} : a < x < b\}$ skrivs (a, b)

, dvs $\{x \in \mathbb{R} : a \leq x \leq b\}$ skrivs $[a, b]$

, dvs $\{x \in \mathbb{R} : a \leq x < b\}$ skrivs $[a, b)$

Ex: Lös olikheten $\frac{x}{2} \geq 1 + \frac{4}{x}$ och uttryck svaret som ett intervall eller en union av flera intervall.

Lösning: Måste försöka skriva om olikheten till faktoreriserad form!

$$\frac{x}{2} \geq 1 + \frac{4}{x} \Leftrightarrow \frac{4+x}{x} \Leftrightarrow \frac{x}{2} - \frac{4+x}{x} \geq 0 \Leftrightarrow \frac{x^2 - 2x - 8}{2x} \geq 0$$

Hitta nollställena till $x^2 - 2x - 8$ genom kvadratkomplettering!

$$x^2 - 2x - 8 = 0 \Leftrightarrow x^2 - 2 \cdot 1 \cdot x + 1 - 1 - 8 = 0 \Leftrightarrow (x-1)^2 - 9 = 0 \Leftrightarrow x = 1 \pm \sqrt{9} = 1 \pm 3 \Leftrightarrow x = 4 \text{ eller } x = -2$$

Kan nu skriva om $\frac{x^2 - 2x - 8}{2x} \geq 0$ som $\frac{(x-4)(x+2)}{2x} \geq 0$. Härifrån kan man använda

		-2	0	4	
$\frac{1}{2}x$	-	-	-		+
$x-4$	-	-	-	-	-
$x+2$	0	+	+	+	+
Tot	-	0	+		-

metoden med teckenstudium: Ser att $\frac{x^2 - 2x - 8}{2x} \geq 0$

0 uppfylls i intervallen $[-2, 0]$ och $[4, \infty)$ och kan skriva lösningen som $[-2, 0] \cup [4, \infty)$.

Absolutbelopp Absolutbelopp av ett tal $x \in \mathbb{R}$ definieras som:

$$|x| = \begin{cases} x, & \text{om } x \geq 0 \\ -x, & \text{om } x \leq 0 \end{cases}$$

Följande tolkning gäller: Givet ett tal $a \in \mathbb{R}$ så gäller för alla $x \in \mathbb{R}$ att $|x - a| =$ avståndet mellan x och a . Vidare gäller också, givet ett fixt tal $D \geq 0$, att

$$\begin{array}{ccc}
< & & < \\
|x-a| < D \Leftrightarrow \text{mängden av alla } x \in \mathbb{R} \text{ vars avst. till } a \text{ är } < D, \text{ dvs } |x-a| < D \Leftrightarrow & & < \\
> & & > \\
a-D < x < a+D & & \\
x = a-D & & \\
x < a-D, x > a+D & &
\end{array}$$

Ex: (P1.41)

Lös olikheten $|x+1| > |x-3|$ genom att tolka avs som ett avst. på talaxeln.

Lösning $|x+1| = |x-(-1)| = \text{"avst mellan } x \text{ och } (-1)\text{"}$

$|x-3| = \text{"avst. mellan } x \text{ och } 3\text{"}$

Så "avst. mellan x och (-1) " $>$ "avst. mellan x och 3 " Till höger om 1 så kommer x alltid att vara längre från (-1) än 3.

Chapter 3

Komplexa tal

Ett komplext tal $z \in \mathbb{C}$ kan alltid skrivas på formen $z = a + i \cdot b$ där

- a kallas för realdelen av z $Re(z)$
- b kallas för imaginärdelen av z $Im(z)$

Den imaginära enheten i löser definitionsmässigt ekv. $x^2 + 1 = 0$, dvs $i = \sqrt{-1}$. Rent visuellt kan man betrakta ett komplext tal $a + ib$ som en punkt i det komplexa talplanet. Det gäller att $r^2 = |a + ib|^2 = a^2 + b^2$. Givet r och argumentet θ kan alla komplexa tal skrivas $z = r(\cos(\theta) + i \cdot \sin(\theta))$

Chapter 4

Övningar

P1

21

Lös olikheten $x^2 - 2x \leq 0$. Svara i termer av intervall.

Notera: $f(x) = x^2 - 2x$ är kontinuerlig på hela reella linjen.

Lösning:

Först löser vi nollställena till vänsterledet, alltså $x^2 - 2x$. Vi ställer upp följande:

$$x^2 - 2x = 0 \Leftrightarrow x(x - 2) = 0$$

Då är våra lösningar $x = 0$ och $x = 2$. Med denna information gör vi en tabell.

		0		2	
x	-	0	+	+	+
$x - 2$	-	-	-	0	+
Tot	+	0	-	0	+

Då x ska vara mindre än 0 letar vi efter intervallet i tabellen som uppfyller det kravet. I denna uppgiften var det $[0, 2]$ Svar: $[0, 2]$

P2

29

Finn intercept och lutning till linjen $\sqrt{2}x - \sqrt{3}y = 2$. Skissa grafen till linjen.

Lösning

Linjen korsar x och y axeln då y respektive x är 0. Alltså:

- $x = 0$ ger: $0 - \sqrt{3}y = 2 \Leftrightarrow y = -\frac{2}{\sqrt{3}}$
- $y = 0$ ger: $\sqrt{2}x - 0 = 2 \Leftrightarrow x = \frac{2}{\sqrt{2}} = \sqrt{2}$

Nu har vi två punkter där linjen korsar x- och y-axeln, $(0, -\frac{2}{\sqrt{3}})$ och $(\sqrt{2}, 0)$.
Med $\frac{\Delta y}{\Delta x}$ kan vi räkna ut lutningen.

$$\frac{-(-\frac{2}{\sqrt{3}}) + 0}{0 - \sqrt{2}} = \frac{\frac{2}{\sqrt{3}}}{\sqrt{2}} = \frac{\sqrt{2}}{\sqrt{3}}$$

Svar: $\frac{\sqrt{2}}{\sqrt{3}}$

33

Finn skärningspunkterna till linjerna $3x + 4y = -6$ och $2x - 3y = 13$.

Lösning:

Vi ställer upp de båda linjerna i ett ekvationssystem. Man kan lösa detta genom gausselimination men vi gör det genom substitution.

$$\begin{aligned} 3x + 4y &= -6 \\ 2x - 3y &= 13 \end{aligned}$$

Vi separerar x : $3x + 4y = -6 \Leftrightarrow 3x = -6 - 4y \Leftrightarrow x = -2 - \frac{4}{3}y$

Vi substituerar x med det vi fick:

$$2x - 3y = 13 \Leftrightarrow 2 \cdot (-2 - \frac{4}{3}y) - 3y = 13 \Leftrightarrow -4 - \frac{8}{3}y - 3y = 13 \Leftrightarrow -\frac{17}{3}y = 17 \Leftrightarrow -\frac{1}{3}y = 1 \Leftrightarrow y = -3$$

Då vi vet vad y är kan vi räkna ut punktens x värde med ytterligare en substitution. $4x + 4(-3) = -6 \Leftrightarrow 4x = 6 \Leftrightarrow x = \frac{3}{2}$

Svar: $(\frac{3}{2}, -3)$

A1

13

Bestäm absolutbeloppet och argument för $z = \sqrt{3} - i$

Lösning

Absolutbeloppet av ett komplext tal räknas ut genom att betrakta talet som en punkt i det komplexa talplanet och räkna ut avståndet från origo till punkten. Alltså använder vi pythagoras sats: $|z|^2 = (\sqrt{3})^2 + 1^2 = 3 + 1 = 4 \Leftrightarrow |z| = \sqrt{4} = 2$. Nu ska vi räkna ut $\arg(z)$. Vi får en triangel som har sidorna $\sqrt{3}, 1, 2$. Vinkeln kan man då räkna ut med $\tan(\frac{1}{\sqrt{3}}) = 30^\circ$. Svar: $|z| = 2$ och $\arg(z) = 30^{circ}$